

Hedendaagse ontwikkelingspsychologische theorieën (H002118)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	werkcollege hoorcollege
----------------	------------	------	----------------------------

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Vansteenkiste, Maarten	PP07	Verantwoordelijk lesgever
Morbée, Sofie	PP07	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid)	5	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	5	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting onderwijs)	5	A
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting theoretische en experimentele psychologie)	5	A
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	5	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Bachelor of Science in de psychologie (gemeenschappelijk gedeelte)	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Hedendaagse ontwikkelingspsychologie, gedragsobservatie, gedragsinterpretatie, ontwikkelingsfasen, ontwikkelingstheorieën, internalisatie, identiteitsontwikkeling, (on)gehoorzaamheid, verandering, opvoeding

Situering

Dit opleidingsonderdeel vormt een verdieping in het vakgebied van de ontwikkelingspsychologie met aandacht voor hedendaagse ontwikkelingspsychologische kaders die voortbouwen op klassieke ontwikkelingspsychologische theorieën en voor onderzoeksmethoden eigen aan de ontwikkelingspsychologie. Verder biedt dit opleidingsonderdeel een overzicht van diverse ontwikkelingspsychologische thema's met bijzondere aandacht voor de wijze waarop socialisatiefiguren de groei van kinderen en adolescenten kunnen voeden.

Dit opleidingsonderdeel draagt vooral bij tot Blok 2 (Modellen in de psychologie) in het programma Psychologie en tot de bouwsteen 'Psychologische Modellen' in het bijzonder. Het opleidingsonderdeel vormt ook de basis voor een tweede verdiepend opleidingsonderdeel in het domein van de ontwikkelingspsychologie: Levensloopspsychologie (H002130).

Inhoud

Theorie: Volgende thema's worden behandeld:

- Psychologische basisbehoeftes
- Internalisatie en eigenaarschap
- Autonomieontwikkeling en moreel handelen
- Stabiliteit versus verandering in de ontwikkeling
- Gehoorzaamheid, verzet en weerstand
- Identiteit en identiteitsvorming

- Opvoeding en psychosociale ontwikkeling

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op Ontwikkelingspsychologie.

Eindcompetenties

- 1 Theoretische concepten relateren en kaderen vanuit verschillende theoretische perspectieven.
- 2 Theoretische concepten illustreren en vertalen naar het dagelijks leven.
- 3 De leeftijdsgebonden evolutie in ontwikkelingsvaardigheden kennen.
- 4 Op de hoogte zijn van de recente ontwikkelingen in het vakgebied.
- 5 Onderzoeksresultaten analyseren, interpreteren en terugkoppelen naar de oorspronkelijke onderzoeksvraag.
- 6 Verbanden zien tussen verschillende ontwikkelingsvaardigheden binnen een levensperiode.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Tijdens de hoorcolleges wordt de theorie uiteengezet. Dit gebeurt op een zo interactief mogelijke wijze zodat studenten maximaal betrokken worden in het leerproces. Hierbij wordt gebruik gemaakt van geleide oefeningen. Aanwezigheid tijdens de hoorcolleges is niet verplicht, maar wordt aanbevolen om de leerinhouden vlotter te verwerken.
- Voor de werkcolleges kiezen de studenten één van de aangeboden ontwikkelingspsychologische thema's. Studenten verzamelen zelf via een huisbezoek informatie bij één gezin m.b.t. hun gekozen ontwikkelingspsychologische thema. Deze informatie dient om vaardigheden te ontwikkelen zoals het schriftelijk scoren van vragenlijsten en het interpreteren van informatie die in een huisbezoek en via vragenlijstonderzoek verkregen wordt. Via leerpaden, geleide oefeningen en een on campus vaardigheidstraining worden hiervoor de nodige vaardigheden ingeoeffend.

Hieronder volgt een overzicht van de structuur van de werkcolleges:

- Werkcollege 1 bestaat uit geleide oefeningen, een vaardigheidsgroep en een leerpad. De focus van dit deel ligt op het leren verzamelen van data op een deontologisch correcte manier.
  - In de sessie met **geleide oefeningen** gaan studenten dieper in op de theoretische basis van het thema dat werd gekozen en wordt de studie toegelicht.
  - Tijdens de **vaardigheidsgroep** worden studenten begeleid in het uitvoeren van het onderzoek.
  - Het **leerpad** bevat informatie over de praktische organisatie van de werkcolleges.
- Werkcollege 2 bestaat uit geleide oefeningen en een leerpad.
  - Tijdens de sessie met **geleide oefeningen** zal de begeleider de verzamelde data op groepsniveau aan bod laten komen en studenten leren om deze data op groepsniveau correct te interpreteren.
  - Binnen het **leerpad** gaat de student aan de slag met het scoren van de data die tijdens het huisbezoek werd verzameld.
- Deelname aan alle onderdelen van Werkcollege 1 en 2 (behalve de leerpaden) is verplicht omdat hier cruciale vaardigheden worden aangeleerd en ingeoeffend om data te verzamelen bij participanten en deze data te verwerken en interpreteren.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Vitamines voor groei. Ontwikkeling voeden vanuit de zelf-determinatie theorie.
Richtprijs: € 75
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Auteur : Maarten Vansteenkiste en Bart Soenens
ISBN : 978-9-46292-286-0
Aantal pagina's : 712
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Ja
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig
Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Type: Handouts

Naam: Handouts lessen HOPT
Richtprijs: € 10
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee
Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig
Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig
Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Referenties

- Grolnick, W. S. (2003). *The psychology of parental control: How well-meant parenting backfires*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Grusec, J. E., & Hastings, P. D. (2015). *Handbook of socialization: Theory and research*. New York: Guilford Press,
- Leary, M. R., & Tangney, J. P. (2003). *Handbook of self and identity*. New York: Guilford Press.
- Schwartz, Z. J., Luyckx, K., & Vignoles, V. L. (2011). *Handbook of identity theory and research*. New York: Springer-Verlag.
- Ryan, R. M. (2012). *Oxford handbook of human motivation*. London: Oxford.
- Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2017). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. Guilford Press, NY.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Interactieve ondersteuning via Ufora.
- Op afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Periodegebonden evaluatie:
  - Schriftelijke evaluatie met 40 à 45 meerkeuze vragen over de hoorcolleges, die peilen naar (a) memorisatie van leerinhouden, (b) diepgaand begrip van leerinhouden, (c) toepassing kennis, en (d) interpretatie van onderzoeksresultaten.
  - 5 vragen over de werkcolleges, waarvan 1 open vraag

(Goedgekeurd)

- Niet-periodegebonden evaluatie: Participatie:
  - De student neemt deel aan alle onderdelen van Werkcollege 1 en 2 (behalve de leerpaden)
  - De student verzamelt de data op een deontologisch correcte en accurate manier. Deze data wordt correct aangeleverd in het format dat de begeleider voorziet. De student berekent op een correcte manier de schaalscores van de eigen participant.

Eindscoreberekening

- De eindscore wordt bepaald door deelname aan de periodegebonden evaluatie en participatie aan de niet-periodegebonden evaluatie.
- Binnen de periodegebonden evaluatie tellen de vragen over het hoorcollege mee voor 80%, de vragen over de werkcolleges voor 20%.
- De eindscore komt overeen met de score op de periode gebonden evaluatie behalve in de volgende situatie: Indien aan 1 van beide participatie criteria niet wordt voldaan, wordt de eindscore teruggebracht tot het hoogst niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Faciliteiten voor werkstudenten

Mogelijkheid om aan te sluiten bij een werkcollegegroep die combineerbaar is met werkrooster.